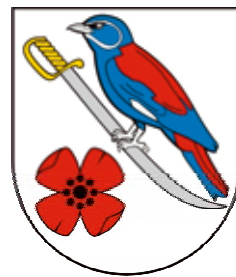

**R
A
N
E
M**

Biuletyn Informacyjny

**GMINA
KRASNE**

Kwartalnik

ISSN 2392-1722

Nr 31 (3/2022)

KRASNE • MALAWA • PALIKÓWKA • STRAŻÓW

50 LAT SZKOŁY W KRASNEM

Kwartalnik
Biuletyn Informacyjny
„Razem”

Wydawca:
Gmina Krasne
36-007 Krasne 121
tel.: 17 23 00 200
www.gminakrasne.pl

Adres redakcji:
Gminny Ośrodek Kultury
i Biblioteka w Krasnem
36-007 Krasne 743
tel.: 17 23 00 347
www.gokkrasne.pl
poczta@gokkrasne.pl

Zespół redakcyjny:
Lidia Hajduk
Georgina Giedlarowicz
Ireneusz Śpiewła

Opracowanie graficzne:
Marcin Kipisz | Małe Sztuki

ISSN 2392-1722
Nakład: 1 800 egz.
Do druku oddano: 30.09.2022 r.

Na okładce: *Goście jubileuszu*
50-lecia SP w Krasnem. Fot. K.
Bysiewicz

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności
za zamieszczone reklamy oraz za treści
autoryzowane i zastrzega sobie prawo
do skracania tekstów

Biuletyn jest rozpowszechniany
bezpłatnie

Shantel

SZKOŁA TAŃCA

Zajęcia

- indywidualne
- grupowe

Nauka:

- pierwszego
tańca na wesele
- tanca
użytkowego
- bachaty

Palikówka 186
tel. 600 830 988

Szanowni Państwo Mieszkańcy Gminy Krasne

Oddajemy do Waszych rąk kolejne wydanie biuletynu informacyjnego „Razem” z nadzieją, że zawarte w nim informacje będą dla czytelników ciekawe i pożyteczne.

Ostatni okres przyniósł także dla naszej gminy wiele nowych wyzwań. Sytuacja polityczna jaka zaistniała tuż za naszą granicą – wojna na Ukrainie, wywarła wpływ na realizację wielu zadań.

Cały czas staramy się, aby w miarę naszych możliwości i zasobów pomagać uchodźcom, a równocześnie w sposób terminowy i kompetentny obsługiwać naszych mieszkańców.

Ostatnio wiele emocji oraz podenerwowania wzbudził tzw. dodatek węglowy, którego wypłatę zlecono jako kolejne zadanie gminom. W tym celu uruchomiliśmy kilka stanowisk w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, aby sprawnie obsłużyć każdą osobę, która składa swój wniosek. Niestety cały czas przepisy dotyczące wspomnianego

dodatku ulegają zmianie, na co nasz urząd nie ma wpływu. Proszę Państwa o wyrozumiałość dla naszych pracowników, którzy na bieżąco śledzą przepisy prawne, aby do minimum ograniczyć biurokratyczne procedury.

Oprócz zadań wspomnianych wyżej, na terenie całej gminy realizujemy szereg ważnych inwestycji, o których informacje a także relację zdjęciową umieszczamy w tym wydaniu biuletynu.

Drodzy Czytelnicy! Staramy się, aby rozwój naszej gminy był wielokierunkowy i wieloaspektowy, stąd też kontynuujemy nawiązaną współpracę międzynarodową, finansujemy realizację zadań z dziedziny oświaty, sportu i kultury, doceniając tych, którzy osiągają dobre wyniki – wspomnę tutaj o stypendiach dla uzdolnionych uczniów, na które przeznaczyliśmy z naszego budżetu ponad 70 tysięcy złotych.

W ostatnim czasie obserwuję wzmożoną aktywność stowarzyszeń i orga-

nizacji pozarządowych, które realizują szereg projektów służących naszym mieszkańcom – piszemy o nich również w naszym biuletynie. Za podejmowane inicjatywy bardzo Państwu dziękuję.

Na zakończenie wyrażam moją wdzięczność dla tych wszystkich dzięki którym powstał ten biuletyn zaś Państwu – naszym Mieszkańcom życzę dobrej lektury.

Wilhelm Woźniak
Wójt Gminy Krasne

Współpraca międzynarodowa Gminy Krasne

W dniu 28 sierpnia 2022 r. delegacja gminy Krasne gościła w gminie partnerskiej Mały Szarisz na Słowacji. Na zaproszenie Starosty Stanisława Mathia uczestniczyliśmy w festiwalu kulturalnym zorganizowanym przeddzień słowackiego święta narodowego. W wydarzeniu udział wzięli Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak, radni i sołtysi gminy Krasne, członkowie Kapeli Ludowej „Malawianie”, Towarzystwa Społeczno-Kulturalnego „Strażowanie” oraz Stowarzyszenia Kobiet w Palikówce.

Na małoszariszkańskiej scenie, wśród lokalnych zespołów folklorystycznych, wystąpili „Malawianie”. Dużym zainteresowaniem mieszkańców Małego Szarisza i okolic cieszyło się stoisko z tradycyjnymi polskimi potrawami przygotowanymi przez panie ze stowarzyszeń gminy Krasne. Na ugruntowanie naszej polsko-słowackiej przyjaźni wszyscy wspólnie odśpiewaliśmy piosenkę „Słowianie”.

Dziękujemy słowackim partnerom za

gościną i serdeczną atmosferę. Cieszymy się, że zawarta w ubiegłym roku umowa o wzajemnym partnerstwie i współpracy międzynarodowej zaczyna przynosić wymierne korzyści.

Szczególne podziękowania kierujemy do uczestników wyjazdu, którzy okazali pomoc w organizacji przedsięwzięcia,

godnie reprezentowali i promowali naszą gminę podczas Festiwalu. Dziękujemy także Delikatesom Centrum i Firmie PRO-ONE za ufundowanie produktów, z których przygotowane zostały regionalne potrawy i ciasta.

G. Giedlarowicz

Sprawozdanie z obrad Rady Gminy Krasne

LIII sesja z dnia 29.06.2022r.

1. Uchwała Nr LIII/398/2022 RGK w/s udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Krasne za 2021 rok.

2. Uchwała Nr LIII/399/2022 RGK w/s rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Gminy Krasne za rok 2021 wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu.

3. Uchwała Nr LIII/400/2022 RGK w/s udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Krasne za 2021 rok.

4. Uchwała Nr LIII/401/2022 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego Gminy Krasne.

5. Uchwała Nr LIII/402/2022 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej Gminy Krasne na rok 2022.

6. Uchwała Nr LIII/403/2022 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne wraz z autopoprawkami Wójta.

7. Uchwała Nr LIII/404/2022 RGK w/s tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli oraz obniżenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, którym powierzono stanowiska kierownicze, zatrudnionych w przedszkolach i szkołach na terenie Gminy Krasne.

8. Uchwała Nr LIII/405/2022 RGK w/s planu nadzoru nad żłobkami, klubami dziecięcymi oraz dziennymi opiekunami działającymi na terenie Gminy Krasne.

9. Uchwała Nr LIII/406/2022 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

10. Uchwała Nr LIII/407/2022 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

11. Uchwała Nr LIII/408/2022 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

12. Uchwała Nr LIII/409/2022 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

13. Uchwała Nr LIII/410/2022 RGK w/s określenia średniej ceny jednostki paliwa w gminie Krasne w roku szkolnym 2022/2023.

14. Uchwała Nr LIII/411/2022 RGK w/s rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Krasne.

15. Uchwała Nr LIII/412/2022 RGK w/s wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej z terenu Gminy Krasne w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu.

LIV sesja z dnia 22.07.2022r.

1. Uchwała Nr LIV/413/2022 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej Gminy Krasne na rok 2022.

2. Uchwała Nr LIV/414/2022 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

3. Uchwała Nr LIV/415/2022 RGK w/s upoważnienia Wójta Gminy Krasne do zaciągnięcia zobowiązania ponad kwotę określoną w budżecie gminy Krasne na 2022 rok.

LV sesja z dnia 30.08.2022r.

1. Uchwała Nr LV/416/2022 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie dopłat do zbiorowego odprowadzania ścieków.

2. Uchwała Nr LV/417/2022 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie dotacji przedmiotowej dla samorządowego zakładu budżetowego Gminy Krasne.

3. Uchwała Nr LV/418/2022 RGK w/s zmiany uchwały budżetowej Gminy Krasne na rok 2022.

4. Uchwała Nr LV/419/2022 RGK w/s zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Krasne.

5. Uchwała Nr LV/420/2022 RGK w/s sprzedaży nieruchomości stanowiącej własność Gminy Krasne (dz. nr 2091/94 w Krasnem).

6. Uchwała Nr LV/421/2022 RGK w/s nieodpłatnego przekazania na majątek Gminy Miasto Rzeszów mienia komunalnego Gminy Krasne.

7. Uchwała Nr LV/422/2022 RGK w/s uchylenia uchwały dotyczącej obciążenia nieruchomości stanowiącej własność Gminy Krasne położonej w obrębie Krasne, gm. Krasne.

8. Uchwała Nr LV/423/2022 RGK w/s wystąpienia z wnioskiem o przekazanie nieruchomości.

9. Uchwała Nr LV/424/2022 RGK w/s zmiany uchwały w sprawie opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym, do końca roku szkolnego, w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat, w publicznych przedszkolach prowadzonych przez gminę Krasne.

Opracowała: Z. Berłowska

Sport

Turniej piłki nożnej

W sobotnie popołudnie, 6 sierpnia 2022 r., na stadionie Crasnovii w Krasnem rozegrano turniej piłkarski seniorów o Puchar Wójta Gminy Krasne.

W pierwszym meczu półfinałowym zagrały drużyny Crasnovii Krasne i Palkovii Palikówka. Spotkanie zakończyło się wynikiem 2:1. Do finału awansowała drużyna Crasnovii Krasne. W drugim półfinałowym meczu spotkały się drużyny Strumyka Malawa i Rzemieślnika Strażów. Spotkanie zakończyło się wynikiem 2:0, a do finału awansowała drużyna z Malawy. Przegrane drużyny zmierzyły się ze

sobą w meczu o trzecie miejsce, które zakończyło się wynikiem: Rzemieślnik Strażów vs Palkovia Palikówka 3:1.

W finale zmierzyli się zwycięzcy meczów półfinałowych, które zakończyło się zwycięstwem 0:1 dla drużyny Strumyka Malawa. Na koniec sportowych zmagani i wyłonieniu zwycięzców nastąpiło wręczenie nagród przez Wójta Gminy Krasne Wilhelma Woźniaka.

Gratulujemy zwycięzcom! Dziękujemy wszystkim piłkarzom i drużynom za udział w turnieju.

J. Lecki

Aktualne inwestycje

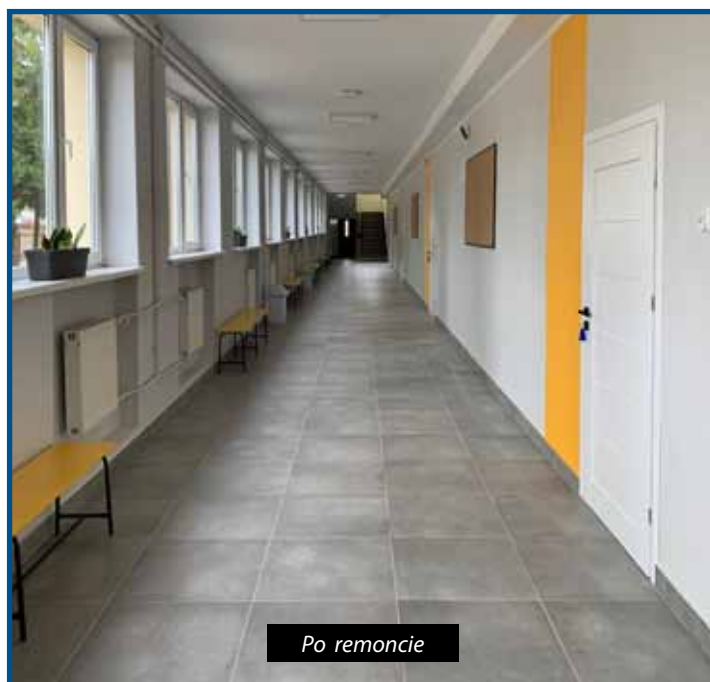
W miesiącu sierpniu zostały zakończone zaplanowane na ten rok prace modernizacyjne w budynku szkoły w Krasnem. Roboty modernizacyjne rozpoczęte zostały końcem 2021 roku od remontu sanitariatów na parterze budynku szkolnego. Tegoroczny zakres obejmował remont

sanitariatów na piętrze, opracowanie projektu kompleksowej wymiany sieci elektrycznej i teleinformatycznej, roboty budowlane na poziomie parteru, w tym wymianę przedmiotowych sieci, wykonanie nowej wylewki i ułożenie płytek w korytarzu, obudowę kanałów techno-

logicznych, szpachlowanie ścian i sufitów, wymianę parapetów, wymianę drzwi do sal lekcyjnych i malowanie sufitów i ścian. Wartość prac wykonanych w bieżącym roku to prawie 790 000 zł.

Przed remontem

Po remoncie

Z inicjatywy Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „EUROGALICJA” w Malawie i Strażowie wybudowane zostały drewniane wiaty z urządzeniami małej architektury. Są to punkty postojowe utworzone na Miodowym Szlaku Rowero-

wym biegnącym przez teren pięciu gmin (Krasne, Trzebownik, Czarna, Głogów Młp. i Sokołów Młp.). Obok punktu postojowego w Strażowie powstała także jedna z pięciu pokazowych pasiek z ozdobnymi ulami. Zamontowane elementy infra-

struktury mają służyć mieszkańcom oraz turystom podróżującym trasą rowerową. Więcej informacji na temat projektu i organizowanych wydarzeń na Miodowym Szlaku Rowerowym znajdą Państwo na stronie www.eurogalicja.org

Malawa

Inwestycje gminne

Strażów

Kolejną inwestycją, która zostanie uruchomiona w najbliższym czasie to pierwszy etap budowy sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Malawa, przysiółek Luksemburg. Obejmuje ona budowę kolektora grawitacyjnego B oraz kolektora C

wraz z 2 przepompowniami i kolektorami tłocznym, oraz sieci wodociągowej rozdzielczej wzdłuż drogi wewnętrznej Malawa Luksemburg. Wartość przedsięwzięcia wynosi 1 500 000 zł. W przygotowywaniu jest również przetarg na przebudowę dro-

gi Malawa Luksemburg w miejscowości Malawa współfinansowaną z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład.

Obecnie kontynuowane są prace przy rozbudowie drogi gminnej nr 108568 Malawa Zagóra od km 0+551 do km 1+521. Wykonawca po przekazaniu placu budowy wprowadził tymczasową organizację ruchu oraz rozpoczął roboty związane z wycinką drzew. Obecnie wykonywane są roboty ziemne oraz roboty związane z przebudową sieci. Równolegle trwają ostatnie prace projektowe dotyczące pozostałego odcinka drogi od km 1+521 do km 3+000. Umowny termin zakończenia inwestycji to druga połowa 2023 r.

Jeszcze w sierpniu rozpoczęte zostaną kolejne inwestycje drogowe, w tym modernizacja drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Strażów na dz. o nr 707 za kwotę 249 138 zł, oraz przebudowa drogi wewnętrznej na osiedlu Bażantarnia położonej w miejscowości Strażów i modernizacja drogi wewnętrznej na działce nr 1401 w Krasnem za łączną kwotę 604 270 zł. Przebudowa drogi do gruntów rolnych współfinansowana będzie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie 125 000 zł. Planowany termin zakończenia inwestycji to koniec roku 2022.

Droga gminna nr 108568R Malawa Zagóra w trakcie rozbudowy

W ostatnim czasie, Zarząd Dróg Powiatowych w Rzeszowie wykonał prace remontowe w obrębie skrzyżowania dróg powiatowych znajdujących się na terenie miejscowości Malawa. Na drodze powiatowej nr 1396 została wykonana nowa warstwa nawierzchni bitumicznej na długości 210m, natomiast na drodze powiatowej nr 1395 została wykonana nowa nawierzchnia bitumiczna w obrębie skrzyżowania na długości 15m. Zostało także wykonane oznakowanie poziome przejścia dla pieszych w kolorze biało-czerwonym w celu poprawy bezpieczeństwa.

D. Bazan, M. Słota

Odcinek drogi powiatowej nr 1396R, na którym wykonano nową warstwę nawierzchni

Projekt „Pod Białą-Czerwoną”

Na Baduniach w Palikówce stanął maszt, na którym powiewa flaga Polski. Jego powstanie jest finalizacją projektu „Pod Białą-Czerwoną”.

Projekt „Pod Białą-Czerwoną” miał na celu uczczenie 100. rocznicy Bitwy Warszawskiej, jej bohaterów oraz triumfatorów. Idea ta przewidywała integrację lokalnych i ponadlokalnych społeczności w duchu tradycji, jedności oraz nowoczesnego patriotyzmu.

Organizatorami inicjatywy były Kancelaria Prezesa Rady Ministrów oraz Ministerstwo Cyfryzacji, a honorowy patronat nad przedsięwzięciem objął Prezes Rady Ministrów Mateusz Morawiecki.

Projekt „Pod Białą-Czerwoną” zakładał sfinansowanie przez Rząd Rzeczypo-

spolitej Polskiej zakupu masztów i flag w każdej z gmin w Polsce, której mieszkańcy dołączą do projektu. Aby wziąć udział w akcji, należało zebrać odpowiednią liczbę głosów poparcia dla inicjatywy w internetowym głosowaniu.

Koordinatorem i inicjatorem projektu na terenie gminy Krasne, w sołectwie Palikówka, była radna gminy Wioletta Nowak.

Mieszkańcy Palikówki wykazali się bardzo dużym zaangażowaniem, co pozwoliło pozyskać naszemu samorządo-

wi środki na budowę masztu oraz flagę i w ten symboliczny sposób uhonorować poległych za wolność i niepodległość Ojczyzny.

G. Giedlarowicz

Pokaz filmu „Stryj. Legenda”

ko – zastępca rady okręgu stryjskiego, dyrektor Ludowego Domu Miejskiego „Bieszczady” w mieście Skole, a także Ivan Petrivskyi – zastępca Rady Obwodu Stryjskiego, szef Komisji Prawa i Porządku, aktor.

Gminę Krasne reprezentował wójt Wilhelm Woźniak. Obecni byli również, z ramienia GOKiB – dyrektor Ireneusz Śpiewła oraz prezes Stowarzyszenia Kobiety Krasne – Katarzyna Porada. Przed projekcją filmu nastąpiło uroczyste posadzenie drzewa magnolii, które jest symbolem miasta Stryj oraz Drzewem Zwycięstwa i Przyjaźni Polsko-Ukraińskiej.

Wszystkim obecnym dziękujemy za przybycie na to wydarzenie i ofiarność podczas zbiórki na rzecz sił zbrojnych Ukrainy.

G. Giedlarowicz
Fot. I. Śpiewła

24 lipca br., w sali widowiskowej Ośrodka Kultury w Krasnem, miała miejsce prezentacja ukraińskiego filmu „Stryj. Legenda”.

W pokazie udział wzięli goście z Ukrainy – producent filmu i zarazem główny bohater Jurij Komarnytsky, Oksana Korol – aktorka i scenarzystka filmu, Zoryana Kindratiushyn – pisarka dla dzieci i dorosłych, poetka i aktorka, Svitlana Słych-

Ochrona środowiska

Dziki wysypiska śmieci WIDZISZ? REAGUJ!

Butelki, opony, odpady budowlane, elektrośmieci, stare meble, części samochodowe, papa czy eternit – to odpady, jakie możemy znaleźć na łąkach, w lasach, przydrożnych rowach, rzekach czy nieużytkach naszej gminy.

Co chwilę odkrywamy nowe nielegalne składowiska odpadów. Wiele interwencji podejmowanych jest po sygnale mieszkańców.

Dziki wysypiska to miejsca nieprzystosowane do składowania odpadów, stanowiące niebezpieczeństwo dla środowiska i człowieka, powodujące skażenia gleby i wody. Są siedliskiem chorobotwórczych bakterii, groźnych grzybów, a także owadów i gryzoni. W wyniku gnicia substancji organicznych dziki wysypiska emitują nieprzyjemny zapach i zwiększają ryzyko

pożaru poprzez unoszące się nad nim substancje lotne – siarkowodór i metan.

Ptaki i zwierzęta traktują odpady jak pożywienie. Szczególnie niebezpieczne są zjadane przez nich kawałki folii, które powodują zaburzenia przewodu pokarmowego, często kończące się śmiercią. Ponadto, dziko żyjące ptaki wykorzystują sznurki z tworzyw sztucznych jako materiał do budowania gniazd. Syntetyczne nitki wbijają się w skórę piskląt, powodując ich okaleczenia lub śmierć.

Utrzymanie czystości jest naszym wspólnym interesem, dlatego apelujemy do mieszkańców o reagowanie na tego typu sytuacje. Jeżeli zauważymy, że ktoś wyrzuca worki ze śmieciami, interweniujemy i zgłosimy taką sprawę policji osobiście, telefonicznie, za pomocą aplikacji „Krajowa mapa zagrożeń bezpieczeństwa” lub do urzędu gminy. O ile to możliwe, należy zapisać jak najwięcej informacji identyfikujących sprawcę lub wykonać zdjęcia. Pomocne będzie również podanie godziny i miejsca zdarzenia.

Pamiętajmy, że czystość i porządek wokół nas służy nie tylko estetyce, ale także naszemu zdrowiu i dobremu samopoczuciu!

M. Dziaduła

UCHWAŁA ANTY- SMOGOWA

Przypominamy, że w związku z obowiązkiem przestrzegania przepisów Uchwały Antysmogowej dla Województwa Podkarpackiego, rozpoczęto kontrole urządzeń grzewczych na terenie gminy Krasne, które przeprowadzane są przez upoważnionych pracowników Urzędu. Informujemy również, że kontrola może odbywać się w asyście służb mundurowych, a organ kontrolujący nie ma obowiązku uprzedniego zawiadamiania właściciela nieruchomości o zamiarze jej przeprowadzenia.

Przesłanką do przeprowadzenia kontroli w danej nieruchomości mogą być: anonimowe zgłoszenia o naruszeniu przepisów prawa ochrony środowiska, obserwacje pracowników czy też uwzględnienie kontroli w rocznym harmonogramie.

J. Amarowicz

Mieszkańcu, zadbaj o jakość powietrza

W związku z rozpoczynającym się sezonem grzewczym, Urząd Gminy Krasne przypomina o zakazie spalania odpadów komunalnych w urządzeniach grzewczych znajdujących się w gospodarstwach domowych. **To właśnie gospodarstwa domowe są głównym źródłem zanieczyszczenia powietrza w Polsce.**

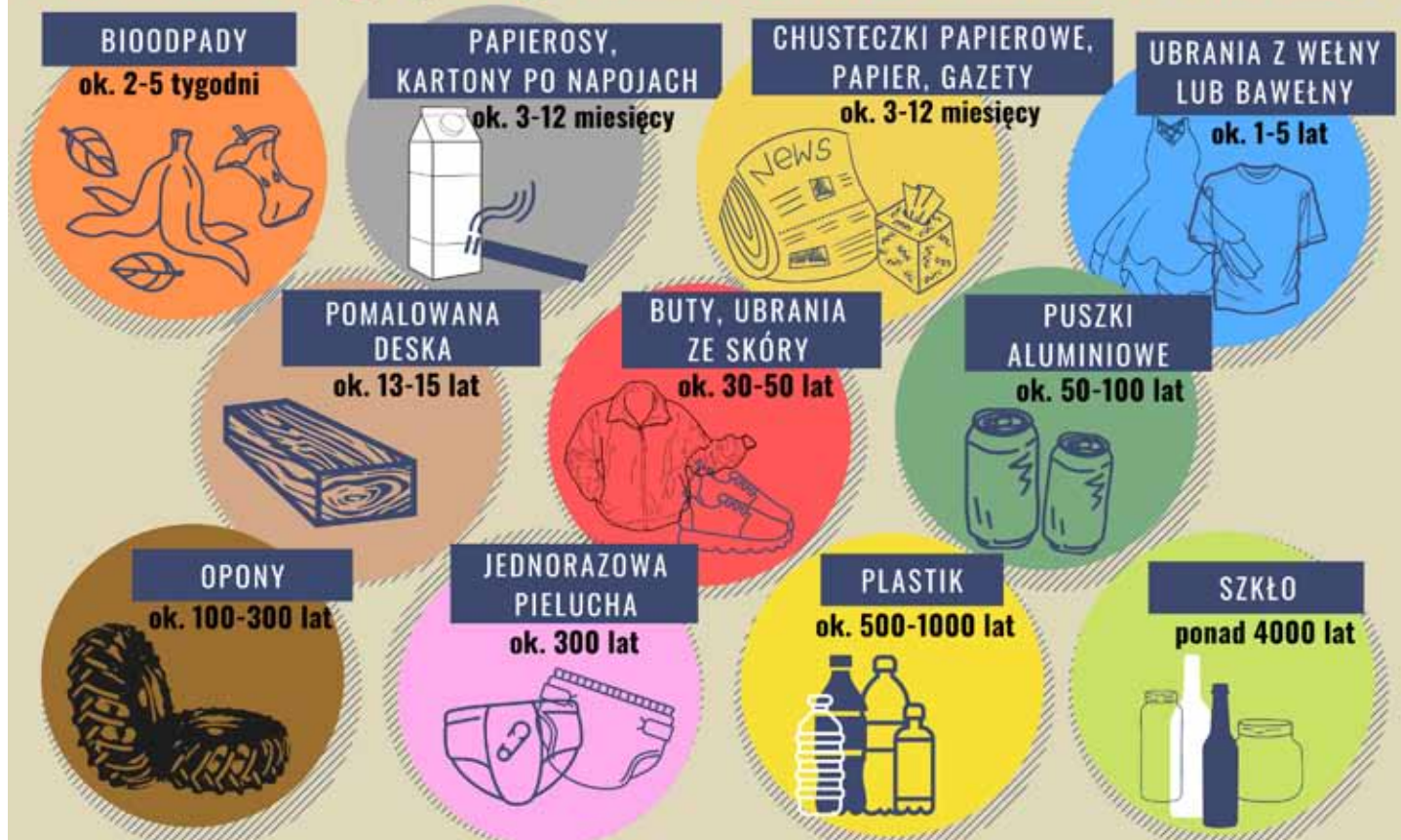
W wyniku użytkowania niewłaściwych urządzeń grzewczych, spalania paliw złej jakości, czy też odpadów komunalnych, do atmosfery trafiają różne związki chemiczne, m.in. dwutlenek węgla, tlenki siarki, tlenki azotu oraz te najbardziej szkodliwe pyły zawieszone (PM 10 i PM 2,5). Dym zawierający toksyczne substancje, może doprowadzić do powstania wielu groźnych chorób, w tym nowotworów. Ponadto spalając odpady

wielokrotnie dochodzi do marnowania surowców, które mogłyby zostać odzyskane w procesie recyklingu. Niestety, pomimo negatywnych skutków spalania odpadów oraz wielu prowadzonych akcji edukacyjnych, świadomość społeczna dotycząca poruszanego zagadnienia jest nadal na niskim poziomie.

Spalanie śmieci w piecach domowych oraz na wolnym powietrzu jest zabronione. Nieprzestrzeganie zakazu spalania odpadów, zgodnie z art. 191 Ustawy o odpadach, podlega karze aresztu albo grzywny. Za spalanie odpadów w instalacjach grzewczych lub na wolnym powietrzu grozi mandat w wysokości do 500 zł lub kara grzywny do wysokości 5 000 zł.

J. Amarowicz

TAK DŁUGO NA WYSYPISKU ROZKŁADAJĄ SIĘ NIESEGREGOWANE ŚMIECI

Komunikat Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego w sprawie zjawiska zmian/aktualizacji źródeł ciepła w deklaracjach składanych do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków

Szanowni Państwo,
Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków, jako baza źródeł ciepła i spalania paliw, działa od 1 lipca 2021 r. W deklaracjach składanych do CEEB znajdują się informacje o liczbie i rodzaju eksploatowanych źródeł ciepła lub źródeł spalania paliw oraz o ich przeznaczeniu i stosowanych w nich paliwach.

Właściciele i zarządcy budynków/lokalii mieszkalnych i niemieszkalnych powinni złożyć taką deklarację do 30 czerwca 2022 roku. Zdecydowana większość obywateli wywiązała się z tego obowiązku w terminie.

Jakakolwiek zmiana rodzaju źródła ciepła oraz wykorzystywanego paliwa – nie z uwagi na popełnioną pomyłkę – lecz ze względu na potrzebę wykazania w CEEB kotła/pieca węglowego dla innych celów, jak np. uzyskanie dodatku osłonowego lub dodatku węglowego, może skutko-

wać odpowiedzialnością karną za składanie fałszywego oświadczenia.

Prawidłowość deklaracji mogą sprawdzić osoby upoważnione przez gminy, wymienione w uchwale antysmogowej oraz programach ochrony powietrza. Co więcej, na właścicielach i zarządcach obiektów budowlanych spoczywa również ustawowy obowiązek zapewnienia co najmniej jednej w roku kontroli stanu technicznego użytkowanego obiektu budowlanego. Dotyczy to także stanu technicznego przewodów kominowych: dymowych, spalinowych i wentylacyjnych oraz instalacji gazowych.

Zgodnie z przepisami kontrole stanu technicznego przewodów kominowych przeprowadzają – osoby posiadające kwalifikacje mistrza w rzemiośle kominarskim lub osoby posiadające uprawnienia budowlane w odpowiedniej specjalności.

Oznacza to, że każdy kto posiada i zgłosił piec, podlega obowiązkowej kontroli, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów - Dz. U. poz. 719 z późn. zm. Kontrola ta obejmuje również weryfikację zadeklarowanego źródła ciepła.

Obowiązek złożenia deklaracji do CEEB wynika z ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków (CEEB) to jeden z elementów tzw. Zintegrowanego Systemu Ograniczania Niskiej Emisji (ZONE), który powstaje w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego. Jej celem jest poprawa jakości powietrza, walka ze smogiem i pomoc w wymianie tzw. „kopciuchów”.

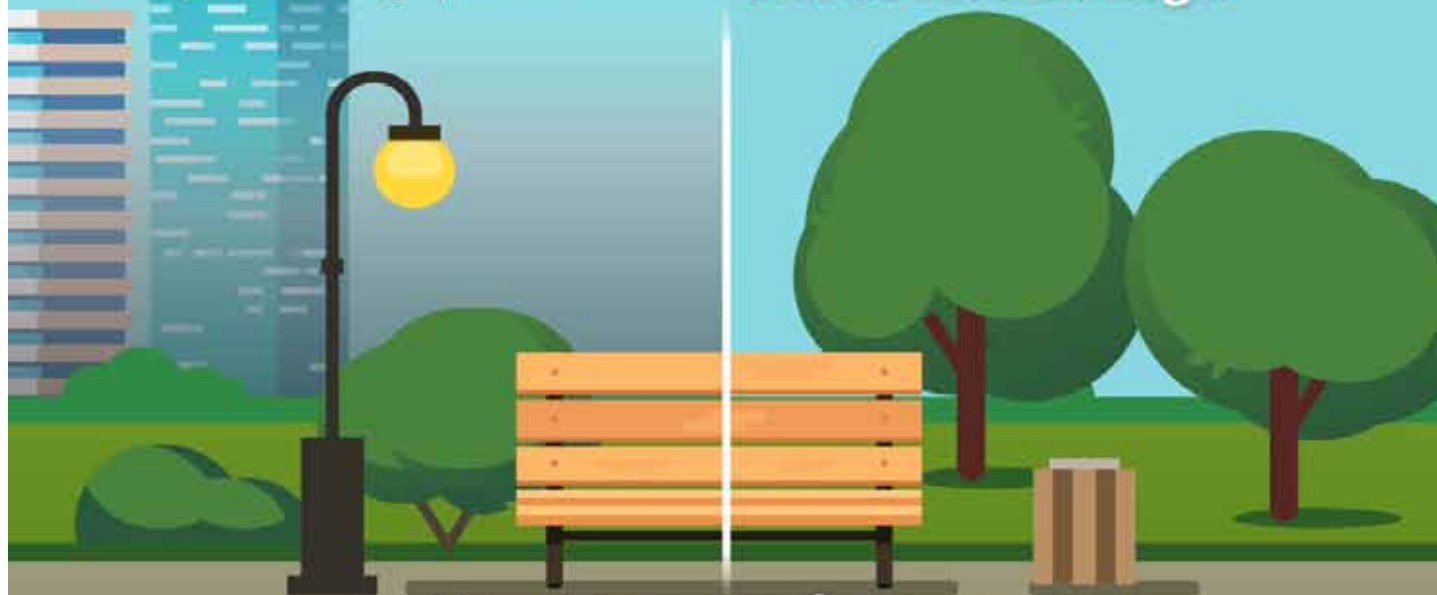
SMOG!

Mieszkańcy miast, także ci niepalący, „wypalają” nawet kilka paczek tygodniowo*, **warszawiak oddychając przeciętnie dwie godziny dziennie miejskim powietrzem wypala rocznie równowartość ponad 1200 papierosów.**

* Zgodnie z obliczeniami kalkulatora Krakowskiego Alarmu Smogowego

W Polsce z powodu chorób wywołanych zanieczyszczonym powietrzem rocznie umiera ok. 45 000 osób, czyli ponad 7 razy więcej niż w wyniku biernego palenia.

Jest on szczególnie niebezpieczny dla dzieci, kobiet w ciąży, osób starszych oraz cierpiących na choroby układu oddechowego.

Powstrzymaj smog, popraw jakość powietrza! Jak?

- Zmień źródło ogrzewania **na bardziej ekologiczne**
- Organizuj **wspólne przejazdy** samochodem
- Pal opałem **dobrej jakości**
- Dawaj **dobry przykład** sąsiadom
- Korzystaj z **transportu publicznego**
- **Ucz dzieci** dbania o powietrze

PAMIĘTAJMY!

To nasze codzienne wybory zatruwają lub chronią powietrze, którym wszyscy oddychamy.

Niecodzienny jubileusz

20 września 2022 r. mieszkanka gminy Krasne, Zuzanna Czarnota, obchodziła piękny jubileusz 100-lecia urodzin. Z tej okazji gratulacje i życzenia zdrowia, pomysłowości oraz nieustającej pogody ducha Dostojnej Jubilatce w dniu urodzin złożyli Wójt Gminy Krasne Wilhelm Woźniak, Sołtys Krasnego Stanisław Falandysz oraz Kierownik USC Anna Szpyrka. W uroczystości uczestniczyła również najbliższa rodzina i Bogusława Wąs – świadek historii. Zacznej Jubilatce został przekazany list gratulacyjny oraz życzenia od Prezesa Rady Ministrów RP Mateusza Morawieckiego.

Setne urodziny to piękna i skłaniająca do zadumy rocznica. Pani Zuzanna przeżyła cały wiek polskiej historii. Zebrała bogaty багаż doświadczeń.

Szanownej Jubilatce życzymy dalszych długich lat życia w dobrym zdrowiu oraz tego, aby każdy kolejny dzień był radosny, pełen życliwości i miłości osób bliskich.

A. Szpyrka

Stypendium Wójta Gminy Krasne za rok szkolny 2021/2022

W ramach Programu Stypendialnego Gminy Krasne za rok szkolny 2021/2022, Wójt Gminy Krasne przyznał 98 stypendiów, za szczególne osiągnięcia uczniów szkół podstawowych z terenu gminy Krasne. Wysokość stypendium wyniosła od 300 do 1 500 złotych. Na wypłatę stypendiów w budżecie gminy na 2022 r. zaplanowano kwotę 71 000 zł. W ramach przyznanych stypendiów wypłacono: 72 stypendia za wysokie wyniki w nauce; 12 stypendiów za szczególne osiągnięcia naukowe; 8 stypendiów za szczególne osiągnięcia sportowe; 6 stypendiów za szczególne osiągnięcia artystyczne.

Uczniowie Gminy Krasne w roku szkolnym 2021/2022 osiągnęli wysokie wyniki sportowe oraz artystyczne na szczeblu krajowym i międzynarodowym:

Gabriela Hanus, uczennica klasy 7b Szkoły Podstawowej im. Wojska Polskiego w Malawie, zajęła:

- I i II miejsce w Mistrzostwach Świata i Europy na Litwie w akrobatyce sportowej;
- I miejsce w Mistrzostwach Polski w Federacji Fit Kid w Ząbkach;
- I miejsce w eliminacjach do Mistrzostw Polski w Żurawicy w Federacji Fit Kid;
- I miejsce w Mistrzostwach Polski w Federacji Fit Kid w Rzeszowie, eliminacje do Mistrzostw Europy solo;
- II miejsce w Mistrzostwach Polski w Federacji Fit Kid w Rzeszowie, eliminacje do Mistrzostw Europy duet.

Iga Cieśla, uczennica klasy 7 Szkoły Podstawowej im. Władysława Broniewskiego w Palikówce, zajęła:

- I miejsce w Mistrzostwach Polski Show Dance Formacja juniorzy Open w Raszynie;
- I miejsce w Ogólnopolskim E-Festiwalu w kategorii Jazz solo;
- III miejsce w XI Ogólnopolskim Festiwalu Tańca.

Magdalena Ziaja, uczennica klasy 4a Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Krasnem, zajęła:

- I miejsce w kategorii trio do 13 lat w Międzynarodowych Mistrzostwach Polski Fit Kids w Zblewie w akrobatyce sportowej;
- I miejsce w kategorii duet do 13 lat w Międzynarodowych Mistrzostwach Polski Fit Kids.

Kinga Kolbusz, uczennica klasy 8a Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Krasnem, zajęła:

- II miejsce w Open Polish Dance Cup 2022 Show Dance Formacja Juniorzy Open w tańcu w Busko-Zdroju;
- III miejsce w Mistrzostwach Polski w Show Dance Formacja Juniorzy Open w Raszynie.

Kornelia Czech, uczennica klasy 7a Szkoły Podstawowej im. Władysława Broniewskiego w Palikówce, zajęła:

- II miejsce w Mistrzostwach Polski w Show Dance Duety i Formacje Dzieci Open w Raszynie;

- I miejsce w Ogólnopolskim Festiwalu Tańca współczesnego w Krośnie.

Emilia Ferenc, uczennica klasy 8a Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Krasnem, zajęła:

- III miejsce w IX Ogólnopolskim Konkursie Pieśni i Piosenki Patriotycznej w Bytomiu;
- I miejsce w XX Wojewódzkim Przeglądzie Piosenki Patriotycznej w Majdanie Królewskim;
- I miejsce w II Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Przyrodniczej w Mirosławcu;
- I miejsce w konkursie wokalnym w Chełmie.

Stypendium otrzymało: 64 uczniów Szkoły Podstawowej w Krasnem; 11 uczniów Szkoły Podstawowej w Malawie; 6 uczniów Szkoły Podstawowej w Palikówce; 17 uczniów Szkoły Podstawowej w Strażowie.

20 września 2022 r. w Zespole Szkół w Strażowie odbyła się uroczystość podczas której, Wilhelm Woźniak – Wójt Gminy Krasne wręczył Listy gratulacyjne dla rodziców nagrodzonych uczniów oraz dyplomy dla uczniów.

Nagrodzonym uczniom serdecznie gratulujemy wysokich osiągnięć naukowych, sportowych, artystycznych i wysokich wyników w nauce oraz życzymy dalszych sukcesów w nowym roku szkolnym, a rodzicom satysfakcji i zadowolenia ze swoich pociech.

G. Belcyr

Nasi Styl

Gabriela Hanus

Kornel

Iga Cieśla

pendyści

... Czech

Emilia Ferenc

Magdalena Ziaja

Fot. A. Buk, I. Śpiewła

Zielna

Od dziesięcioleci 15 sierpnia w Krasnem jest dniem szczególnym i bardzo świętowanym. Jest to dzień odpustu parafialnego dla mieszkańców Krasnego. W tym roku Stowarzyszenie Kobiet Krasne zorganizowało „Piknik Rodzinny – Święto Chleba”, dofinansowane ze środków LGD Eurogalicja. Podczas pikniku nie zabrakło atrakcji zarówno dla najmłodszych, jak i tych trochę starszych. Były dmuchańce, zabawy z animatorem, występy na scenie, w tym również naszych ukraińskich gości. Szczególnym zainteresowaniem, cieszył się kącik poświęcony obrzędowi pieczenia chleba. Piękne przedstawienie w wykonaniu naszych kochanych seniorów z Dziennego Domu Seniora w Krasnem, cieszyło się bardzo du-

żym zainteresowaniem, podobnie jak stół z regionalnymi potrawami przygotowany przez Stowarzyszenie Kobiet Krasne. Wieczorem natomiast zorganizowana została zabawa taneczna. Grał niezawodny DJ Macio.

Dla Stowarzyszenia był to również piknik szczególny, bo jubileuszowy. Plano-

wo miał się on odbyć w 2020 r. z okazji 10-lecia istnienia Stowarzyszenia, jednak plany pokrzyżowała pandemia COVID-19. Dlatego cieszymy się bardzo, że udało się nam w tym roku zorganizować piknik dla mieszkańców, który cieszył się dużą popularnością.

K. Porada

Stowarzyszenie Kobiet Krasne od maja do sierpnia tego roku realizowało projekt „Przystań Św. Mikołaja”, finansowany przez Fundację Św. Mikołaja z Warszawy.

Nasz projekt znalazł się w gronie wyróżnionych zadań. W ramach projektu, w budynku przy stadionie KS Crasnovii, funkcjonowała świetlica dla dzieci i młodzieży z Ukrainy, które uciekły przed wojenną zawieruchą. Podczas spotkań odbywały się warsztaty plastyczne, muzyczne, sportowe, a ich uwieńczeniem był występ dzieci i ich opiekunów podczas Pikniku Rodzinnego, 15 sierpnia 2022 r. w Krasnem. Oprócz warsztatów, dzieci i ich opiekunowie, a także nasi mieszkańcy wzięli udział w trzech wycieczkach. Pierwsza z nich odbyła się od krakowskiego ZOO, druga do ZOO dzikich zwierząt w Lisznej, a także na przejazd Bieszczadzką Kolejką

Przystań Św. Mikołaja

Leśną. Ostatnia zaś, do Skansenu w Sanku oraz nad Jezioro Solińskie, gdzie odbył się rejs statkiem. Mamy nadzieję, że dla dzieci był to wspaniały czas, po którym zostaną mile wspomnienia.

Otrzymałyśmy także informację, że możemy kontynuować świetlicę polsko-ukraińską. Jeśli mieszkają u Ciebie goście z Ukrainy, zgłóście się do nas!

K. Porada

Od ziarenka do bochenka

Towarzystwo Społeczno-Kulturalne „Strażowanie” realizuje projekt Działaj Lokalnie pt. „Od ziarenka do bochenka” – wspomnienia z dawnych lat.

Głównymi celami projektu było poznanie pracy rolnika, piekarza i młynarza. Projekt został podzielony na dwie części. W ramach działań, odbył się konkurs plastyczny „Od ziarenka do bochenka”, wycieczka autokarowa do piekarni w Łące i młyna w Czarnej. Uczestnikami naszego przedsięwzięcia są dzieci w wieku od 4 do 9 lat wraz z rodzicami. Projekt zakończy się w październiku 2022.

D. Barnat

Mały Wielki Krok

Aktualnie w naszej gminie Fundacja Wspierania Rozwoju Dzieci „Mały Wielki Krok” prowadzi dwa projekty skierowane do najmłodszych mieszkańców.

Inicjatywa „Razem możemy więcej” realizowana jest w ramach projektu „Podkarpacie Inicjatyw Lokalne 2021-2023”, dofinansowanego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWE-FIO na lata 2021-2030. Regionalnymi Operatorami Projektu są: Fundacja Przestrzeń

Lokalna, Fundacja Fundusz Lokalny SMK, LGD Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Niżańskiej”, Stowarzyszenie LGD „TRYGON – Rozwój i Innowacja”.

Projekt obejmuje zajęcia rehabilitacyjne w kombinezonach Dunag, prowadzone w Centrum Rehabilitacji Ortopedycznej Achilles w Krasnem. Rehabilitacja w kombinezonach pozwala małym pacjentom na zwiększenie kontroli nad poszczególnymi częściami ciała

oraz kodowanie prawidłowych wzorców ruchowych, dlatego terapia jest efektywniejsza, szczególnie u dzieci z ciężkimi postaciami niepełnosprawności ruchowej. Nasze fizjoterapeutki, Martyna Dymińska i Małgorzata Bławat-Tomaka, zostały przeszkolone przez projektanta kombinezonów i trenera tej metody, a obecnie prowadzą indywidualne zajęcia z pacjentami oraz ich rodzicami.

Drugi z projektów, pod nazwą „Klub Aktywnego Rodzica”, dofinansowano ze środków programu „Działaj Lokalnie” Polsko – Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce Fundację Przestrzeń Lokalną. Obejmuje on cykl grupowych warsztatów sensoplastycznych dla dzieci i rodziców, które odbywają się w budynku GOKiB w Krasnem. Do współpracy zaprosiliśmy certyfikowaną terapeutkę ręki – Paulinę Pachana, która podpowiada rodzicom jak można w prosty sposób wspierać rozwój małej motoryki ich pociech. Obie akcje cieszą się bardzo dużą popularnością wśród mieszkańców naszej gminy, dlatego planujemy ich kontynuację w kolejnych działaniach. Zapraszamy do śledzenia aktualności na stronie <https://malywielkikrok.pl> oraz profilu Fundacja Mały Wielki Krok na Facebooku.

M. Jęczalik

Dzienny Dom Pomocy w Krasnem w mediach społecznościowych

24 czerwca 2022 r. do naszej jednostki przybył z wizytą Piotr Mazurkiewicz – współpracownik Radio Via w Rzeszowie. Celem wizyty była promocja naszej placówki w mediach społecznościowych. W wywiadzie wzięli udział: kierownik jednostki – Monika Zwiercan, opiekun – Wioletta Zdeb, seniorzy oraz fizjoterapeutka – Sylwia Gancarz. Została przedstawiona krótka historia powstania oraz funkcjonowania naszego Domu. Następnie uczestnicy wypowiedzieli się w jakich zajęciach uczestniczą, jak spędzają czas wolny, prezentowali swoje prace, opowiadali o codziennym życiu w DDP. Zachęcamy do odsłuchania audycji na stronie internetowej Radio Via.

Spotkanie integracyjne

Ważnym wydarzeniem dla naszego Domu było spotkanie integracyjne z podopiecznymi Ośrodka Opieki Diennej „Pogodny Senior” w Wysokiej, które odbyło się 19 lipca 2022 r. Spotkanie upłynęło w przyjaznej atmosferze grillowania, śpiewu, rozmów i było mile spędzonym

Dzienny Dom Pomocy

czasem przy kawie i słodkim poczęstunku. Serdecznie dziękujemy gościom za wizytę oraz cudowną zabawę.

Obrzęd pieczenia chleba

W naszym Domu cyklicznie organizujemy przedstawienia teatralne z udziałem seniorów. 26 lipca 2022 roku seniorzy wraz z opiekunami odtworzyli obrzęd pieczenia chleba, w ramach projektu „Piknik Rodzinny – Święto Chleba” w Krasnem, realizowanego w ramach Strategii Rozwoju Lokalnego kierowanego przez społeczność na lata 2016-2023.

Założeniem zajęć teatralnych jest aktywizowanie osób starszych, przełamanie nieśmiałości, poprawa funkcji poznawczych oraz motoryki małej i dużej, uwarunkowanie na sztukę, pobudzenie do działań artystycznych. Seniorzy poprzez zajęcia teatralne uczą się współdziałania w grupie, mogą realizować swoje pasje czy wyrażać własne emocje. Przedstawienie można obejrzeć na stronie internetowej <https://youtu.be/n-QP5bkjCb>. Autorami zdjęć i filmu z przedstawienia są Ireneusz Śpiewla i Oskar Skuba.

M. Zwiercan, W. Zdeb

Jubileusz 50-lecia Szkoły Podstawowej w Krasnem

Przeszłość zachowana w pamięci jest częścią teraźniejszości.

Każdy jubileusz skłania do refleksji nad mijającym czasem, a 50-lecie szkoły stało się okazją do wspomnień, które na zawsze pozostały w pamięci wielu pokoleń. Czas je uporządkował, dodał blasku, a dzień 17 września przywołał ponownie. Jubileuszowe uroczystości rozpoczęły się o godzinie 9:00 Mszą Świętą celebrowaną przez Jego Ekscelencję księdza biskupa Jana Wątrobę w kościele parafialnym. Następnie orszak przeszedł pod budynek szkoły, gdzie odsłonięto mural upamięt-

niający naszego patrona - Mikołaja Kopernika oraz wbudowano kapsułę czasu w holu szkoły. Kolejnym punktem tego

dnia była akademicka, w trakcie której podjęto wielu znacznych gości, przyjaciół, pracowników oraz absolwentów.

Po części artystycznej wszyscy uczestnicy mieli okazję do wspomnień przy uroczystym poczęstunku. Podróż sentymentalną ułatwiły przygotowane galerie zdjęć, okolicznościowe wystawy, album czy film „Szkoła, jaką pamiętam” z udziałem absolwentów. Była to okazja do spotkania kolegów i koleżanek ze szkolnej ławy, powrotu do lat młodości i miłego spędzenia czasu.

To ważne wydarzenie niewątpliwie na długo zapisze się w pamięci uczestników uroczystości.

Organizatorzy bardzo serdecznie dziękują wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób włączyli się w przygotowania tego szczególnego dla naszej szkoły wydarzenia.

M. Fila, K. Bysiewicz

Z biegiem lat...

Każdy jubileusz to połączenie tradycji z nowoczesnością, doświadczenia z młodością. Przemijają wokół nas ludzie i zdarzenia. Niekiedy wydaje się, że o wielu już nie pamiętamy, toteż mamy nadzieję, że okolicznościowe Wydawnictwo Jubileuszowe przywoła je ponownie. Wszak „Wspomnienia są kartą historii i stanowią skarbnicę przeszłości głęboko zakorzenionej w sercach i pamięci ludzkiej...”

Publikacja wydana z okazji 50-lecia Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Krasnem zawiera m.in. artykuł na temat dziejów oświaty i szkolnictwa w Krasnem, Galerię zdjęć dyrektorów szkoły w latach 1972–2022, wykazy byłych i obecnych pracowników szkoły, a także bogate fotokalendarium podzielone na dekady. Dzięki niej można odbyć fascynującą podróż w czasie. Jak pisał M. Proust: „przeszłość jest zamknięta w miejscach i przedmiotach, a gdy znajdziemy się tam, gdy je odnajdziemy – oswobodzone wspomnienia zwyciężają czas i wracają, aby żyć z nami”.

E. Zakorczmenna

Tajemnica własnych rąk

W kraśnieńskim przedszkolu w grupie 5-latków, od września br. p. Bernadetta prowadzi innowację pt. „Odkryj tajemnicę swoich rąk”. Zajęcia te są odpowiedzią na pojawiające się problemy dzieci w zakresie sprawności motorycznych, zarówno w obrębie motoryki małej, jak i dużej. Stanowi także wyjście naprzeciw wymogom edukacyjnym zawartym w aktualnej podstawie programowej wychowania przedszkolnego: *dziecko kończące przedszkole i rozpoczynające*

naukę w szkole podstawowej (...) dysponuje sprawnością rąk oraz koordynacją wzrokowo-ruchową potrzebną do rysowania, wycinania i nauki pisania. Realizacja tej innowacji, obok wspierania motoryki, zaspokaja także naturalne potrzeby dzieci w wieku przedszkolnym, jakimi są: ciekawość, potrzeba zadawania pytań, chęć poznawania otaczającego świata i zgłębiania nowych, fascynujących rzeczy.

inf. wł.

Projekt ekologiczny w Malawie

W ubiegłym roku szkolnym przedszkole w Malawie realizowało projekt ekologiczny „Eko Ludek”, którego celem było rozbudzanie u przedszkolaków zainteresowań przyrodniczych, dostrzeganie i poznawanie piękna otaczającej nas przyrody, nabywanie opiekuńczego stosunku do świata roślin i zwierząt, kształtowanie mądrego i umie-

jętnego współżycia z przyrodą, rozwijanie poczucia troski i odpowiedzialności o obecną i przyszłą jakość życia na Ziemi oraz pogłębianie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.

W ramach projektu podjęto wiele działań proekologicznych – dzieci uczyły się segregować śmieci, uczestniczyły w akcji sprząta-

nia świata, założyły hodowlę kasztanowca, a także samodzielnie sadziły i pielęgnowały warzywa i zioła.

W projekcie przewidziano również zajęcia poświęcone pracy pszczelarza, podczas których przedszkolaki słuchały opowiadania o pożytecznej roli pszczoł, poznały budowę ula oraz niezbędne akcesoria pszczelarza. Nie zabrakło też działań związanych z ochroną ptaków, eksperymentów z wodą i powietrzem oraz zajęć kształtujących zdrowe nawyki żywieniowe, w ramach których dzieci wykonały potrawy z warzyw i owoców. Na zakończenie projektu odbył się także ekologiczny pokaz mody z wykorzystaniem różnorodnych materiałów przeznaczonych do recyklingu.

Wszystkie te działania miały na celu podkreślenie, jak ważne jest nasze zaangażowanie w działania na rzecz ochrony naszej planety oraz rozbudzenie w dzieciach potrzeby dbania o środowisko.

I. Stasiak

Gminne Przedszkole w Palikówce otrzymało wsparcie finansowe w ramach „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025”, którego celem był zakup książek dla placówki przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-6 lat oraz realizacja działań promujących czytelnictwo.

Od lat tradycją naszego przedszkola jest systematyczne czytanie baśni, legend i wierszy. Prowadzone są zajęcia relaksacyjne i terapeutyczne. Bajki kształtują system wartości dziecka, pobudzają ciekawość świata i osławiają z jego różnorodnością.

W kwietniu obchodziliśmy „Dzień książki”. Dzieci poznały etapy powstawania papieru i książki, nazwy zawodów związanych z książką, rozwiązywały zagadki dotyczące bohaterów różnych opowieści. Przedszkolaki przyniosły swoje ulubione książki i opowiadały o wybranych bohaterach. Poznały zawód bibliotekarza i dowiedziały się jak funkcjonuje biblioteka.

W maju, w ramach współpracy z Biblioteką Publiczną w Palikówce, dzieci wysłuchały baśnie Hansa Christiana Andersena „Brzydkie kaczątko” i „O złotej rybce”, czytanych przez Agnieszkę Furman. W kąciaku dla ro-

Rozwój czytelnictwa

dziców umieszczone zostały materiały ukazujące wartość czytelnictwa i jego wpływ na rozwój dziecka.

Otrzymane wsparcie finansowe przedszkole przeznaczyło na zakup teatryków

inspirowanych teatrem kamishibai.

Wspólnie z Radą Rodziców zakupimy kolejne książki dla dzieci przedszkolnych.

A. Rybka

Wrzesień w Przedszkolu w Strażowie

Rozpoczął się wrzesień, cudowny miesiąc, kiedy to po długich wakacjach nasze kochane dzieci wracają do przedszkola. W salach zrobiło się gwarno i wesoło. Dzieci rozpoczęły nowy rok szkolny z uśmiechem na twarzy, bo wiedzą, że przez najbliższych dziesięć miesięcy będzie je czekać wiele wspaniałych dni.

Korzystając z pięknej, pachnącej jesienią pogody, dzieci korzystają ze świeżo doposażonego przedszkolnego placu zabaw. Czasem aż nie chce się wracać do domu, bo w naszym przedszkolu jest bardzo miło. Oby nam zawsze tak miło było. W naszym przedszkolu jest wystrzałow, miło, zabawnie i kolorowo.

K. Sroczyk

Nowoczesny sprzęt naukowy

Wraz z rozpoczęciem nowego roku szkolnego w Zespole Szkół w Malawie ruszyły dla najmłodszych zajęcia z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach ministerialnego programu „Laboratoria Przyszłości”. Lekcje z elementami robotyki wzbudziły wśród drugoklasistów duże zainteresowanie. Uczniowie mają już za sobą pierwsze kroki z obsługi długopisów 3D oraz próby drukowania w formacie 3D. Starsi uczniowie mogli zaś obserwować doświadczenia chemiczne wykonywane na specjalistycznym stole i z wykorzystaniem nowoczesnego sprzętu naukowego.

W ramach tego przedsięwzięcia wyposażona została także pracownia fizyki i geografii; ponadto szkoła zyskała nowy sprzęt audio-video. Lekcje z wykorzystaniem tych urządzeń na pewno będą ciekawsze i pozwolą budować kompetencje przyszłości u naszych uczniów.

Kreatywności im nie brakuje, a z takimi urządzeniami zdobywanie wiedzy w zakresie nauk przyrodniczych i technologii będzie czystą przyjemnością.

M. Maciejowska
Fot. B. Głowiak

W Zespole Szkół w Strażowie stawia się nie tylko na wszechstronną edukację młodego pokolenia, ale także na integrację szkoły ze środowiskiem. I tak już jest od wielu lat. Służyć mają ku temu różnego rodzaju przedsięwzięcia. W ofercie strażowskiej szkoły zazwyczaj można znaleźć coś i dla ciała i coś dla ducha, bo przecież nie o dziś wiadomo, że w zdrowym ciele zdrowy duch.

W pierwszą sobotę września, czyli tuż po rozpoczęciu nowego roku szkolnego, około 40 osób, głównie uczniów klasy siódmej i ich rodziców wzięło udział w rodzinnym spływie pontonowym przełomem Dunajca. Było wszystko czego było nam potrzeba i o czym marzyliśmy. Była więc wymarzona pogoda, piękne widoki, wspinała, rodzinna, wręcz wakacyjna atmosfera, i wyśmienite jedzenie. Czegoż potrzeba więcej, by się wspólnie bawić, a przy tym wypoczywać i integrować – mówi główny pomysłodawca i organizator imprezy, a zarazem wychowawca klasy siódmej, Witold Socha. To już drugi taki rodzinny spływ organizowany w naszej szkole. Rok temu, na początku paź-

Integracja, rekreacja

dzielnika, pływaliliśmy po Sanie. Teraz przyszedł czas na Dunajec. A za rok? Jak dożyjemy to zobaczymy, a na pewno coś zorganizujemy – deklaruje Witold Socha, a uczniowie i ro-

dzice już dziś trzymają go za słowo i wierzą, że kolejne rodzinne imprezy rekreacyjne będą równie udane.

W. Socha

Dzień Rodzinny w Palikówce

21 czerwca 2022 r. w Szkole Podstawowej w Palikówce odbył się Dzień Rodziny.

Spotkanie rozpoczęło się od prezentacji występów artystycznych klas I-VI. Zaprezentowane na scenie krótkie przedstawienia były wesołe, dowcipne, zabawne, a niektóre wzruszające. Te krótkie pokazy zadedykowano szczególnie rodzicom, którym chcieli podziękować za wszystko zarówno dzieci, jak i nauczyciele.

Następnie przyszedł czas na słodkości, malowanie twarzy, puszczenie baniek mydlanych, zabawy balonami, zawody sportowe, grę w kosza, tańce, a także rozmowy. Ten czas był wszystkim bardzo potrzebny po dwóch latach pandemii. Cieszymy się, że mogliśmy spędzić w tak miłym gronie to popołudnie.

K. Tarnawska, M. Dudziak
Fot. M. Dudziak

Lekcje w pasiece

Uczniowie klasy III, IV i V Szkoły Podstawowej w Palikówce brali udział w ciekawych lekcjach przyrody, w pasiece, w Strażowie. Na początku wszystkie dzieci ubrały specjalny strój, a następnie miały okazję zobaczyć, jak wygląda budowa pustego ula. Wysłuchały informacji dotyczących bartnictwa, życia pszczoł oraz ich znaczenia w przyrodzie i ekologicznym rolnictwie. Następnie razem z pszczelarzem podchodzili do ula i oglądali, jak wygląda jego wnętrze wraz z zamieszkalymi w nim owadami. Niektórym nawet udało się zobaczyć walkę osy z pszczołą, innym królową pszczoł. Lekcje były bardzo ciekawe, dzieci wyszły z niej z ogromem nowych informacji o życiu tych pracowitych

i pożytecznych owadów. Po wizycie w pasiece przyszedł czas na degustację miodu. Uczniowie przynieśli różne rodzaje tego przysmaku i wspólnie sprawdzaliśmy jak one smakują. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem, na koniec wszyscy zostali obdarowani drobnymi prezentami. Dziękujemy za wspaniałą lekcję.

Spotkania zorganizowane zostały we wrześniu 2022, przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Eurogalicja”, w ramach projektu pn. „Miodowy Szlak Rowerowy”, finansowanego z programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2022.

M. Dudziak, A. Kozdra, M. Kuś

Rozpoczęcie roku szkolnego w Strażowie

1 września 2022 r. rozpoczęliśmy nowy rok szkolny 2022/2023. Inauguracja rozpoczęła się Mszą św. w kościele parafialnym w Strażowie, po której uczniowie, wraz z rodzicami, w asyście poczty sztandarowej, udali się do szkoły na salę gimnastyczną. Po odśpiewaniu hymnu głos zabrała dyrektor szkoły, Agata Gunia-Buk. Na wstępie powitała całą społeczność szkolną i licznie zgromadzonych rodziców z przewodniczącym Rady Rodziców, Grzegorzem Moryczem. Pani dyrektor w swoim przemówieniu nawiązała do słów naszego bohatera narodowego, Tadeusza Kościuszki: *Pierwszy krok do zwycięstwa – to poznać się na własnej sile*. Niech więc to rozpoznanie własnych sił oraz systematyczna i solidna praca w ciągu całego roku szkolnego, doprowadzą wszystkich do upragnionego zwycięstwa. Na zakończenie uroczystości, dyrektor życzyła nauczycielom sukcesów, awansów i satysfakcji z wykonywanej pracy, uczniom jak najlepszych wyników, rodzicom zaś cierpliwości i zadowolenia z dzieci oraz owocnej współpracy ze szkołą.

Po części oficjalnej uczniowie udali się do sal lekcyjnych na spotkanie z wychowawcami. W tym roku szkolnym do klasy pierwszej

przyjęto 21 uczniów. Opiekę nad klasą będzie sprawować mgr Sylwia Stachura. Pierwszoklasiści w dniu rozpoczęcia nowego roku szkolnego zostali pasowani na uczniów

Szkoły Podstawowej w Strażowie. Życzymy im miłego pobytu w naszej szkole.

K. Kot

Wakacje z GOKiB

Sesja fotograficzna w Markowej

Warsztaty cyrkowe

Warsztaty z Experymentarium

Warsztaty plastyczne

Malowanie światłem

Warsztaty w Nadleśnictwie Tuszyma

Robotyka

Nauka animacji poklatkowej

W parku linowym

W parku historycznym w Blizem

Warsztaty plastyczne

Warsztat opowieści

Sobie przeznaczeni

*Czas to zwykła złuda
Jednak wciąż obok siada
Wciąż chodzi po ludziach
Zapożycza się lub stawia
Cuda*

(fragm. piosenki „Bez pośpiechu”,
słowa: Jarosław Jędraszczyk,
muzyka: Krzysztof Galas)

Upalne lipcowe popołudnie mieliśmy sposobność spędzić wsłuchując się w liryczne piosenki poetyckie w wykonaniu Krzysztofa i Aliny Galas, czyli duetu „Sobie przeznaczeni”. Artyści wspólnie koncertują już ponad 20 lat. Wykonują piosenkę poetycką, skomponowaną przez p. Krzysztofa do słów własnych lub innych poetów. Występowali wspólnie na wielu przeglądach i koncertach poezji śpiewa-

nej, m.in. na scenie Piwnicy pod Baranami w Krakowie. W lipcowym koncercie duet śpiewał teksty Jarosława Jędraszczyka, poety z Krasnego. Delikatne kompozycje o charakterze ballady, głębokiej treści, wyszukanej melodii oraz skromnej, wręcz oszczędnej aranżacji, przeplatane wierszami czytany przez poetę złożyły się na koncert w Krasnem. Przedstawiane utwory są zawarte w wydawnictwie pt. „Wygrywa ten dzień”.

Kontakt z poezją pełną emocji, uczuć i przeżyć oraz wspólny występ autora i interpretatorów, stanowiły wyjątkowość tego koncertu. Koncertu, który skłania do myślenia o tym, czego się słucha, a może zachęcić do słuchania muzyki innej niż lekka i rozrywkowa, ale może też zainspirować do przelewania swoich doświadczeń, przeżyć i uczuć na kartkę papieru, może właśnie w formie poezji. Każdy może nieco inaczej zinterpretować poezję, mieć inne odczucia i zapamiętać inne fragmenty. I każdy ze słuchaczy może odnaleźć inną wartość w tym, czego właśnie wysłuchał.

Po koncercie była możliwość rozmowy z artystami o poezji lub o koncercie. Dziękujemy za liryczne wspólne popołudnie.

L. Hajduk. Fot. I. Śpiewła

Biblioteka Publiczna w Malawie
ogłasza:

KONKURS PLASTYCZNY

"Stefek Burczymucha"

zapraszamy dzieci
w wieku przedszkolnym (4-6 lat)
i wczesnoszkolnym (kl. I-III)

na prace czekamy
do 31 X 2022r.

szczegóły na:
www.gokkrasne.pl
tel.: 17 23 00 347

XXIII WOJEWÓDZKI PRZEGLĄD DZIECIĘCEJ TWÓRCZOŚCI PLASTYCZNEJ

"CHOINKA JAK ZE SNU"

regulamin na: www.gokkrasne.pl
na prace czekamy do 2.12.2022

Krasne w starej fotografii

W sierpniu 2022 r. zakończyło się zadanie, dofinansowane w ramach programu „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność z PROW na lata 2014–2020”, tj. wydanie albumu „Krasne w starej fotografii”. Pomysł na ten projekt pojawił się w 2018 r., ale środki na jego realizację udało się pozyskać dopiero w 2020 r. Plany pokrzyżowała również pandemia COVID-19.

Pachnący farbą drukarską album jest już dostępny. Jesteśmy z niego niezwykle dumnie. Na 246 stronach znalazło się ponad 700 archiwalnych zdjęć. Wybór fotografii, które ostatecznie znalazły się w albumie był bardzo trudny, ponieważ udało

się pozyskać ponad 1800 zdjęć.

Bardzo dziękujemy wszystkim osobom, które przekazały nam swoje cenne zbiory oraz tym, którzy pracowali przy albumie.

K. Porada

Krasne - historia światłem rysowana

Tylko fotografie nie liczą się z czasem pokazując babcię jak chudą dziewczynkę z wiosną na czerwonych gałęziach wikliny jej piłkę sprzed pół wieku i wróble jak liście [...]

ks. Jan Twardowski „Stare fotografie”

Wszystko zaczęło się od małej skrzyneczki z dziurką, która nazywa się camera obscura i znana była od czasów Arystotelesa, a jest niczym innym tylko prototypem aparatu fotograficznego. Powstający w zamkniętym pudle z małym otworem, odwrócony i pomniejszony obraz znajdujących się na zewnątrz przedmiotów, inspirował wielu badaczy do jego utrwalenia. Przełomowe dla rozwoju fotografii było odkrycie światłoczułych właściwości azotanu srebra. Wcześniej próbowano różnych metod. Jako ciekawostkę przytoczę metodę uzyskania obrazu na kamieniu litograficznym pokrytym asfaltem syryjskim, który w miejscach naświetlanych był garbowany olejkami lawendowym z terpentyną.

Nie ma jednego wynalazcy fotografii, było ich kilku. Stosowali różne metody i materiały, aby w końcu zatrzymać obraz na zawsze. Pionierami byli Francuzi: Daguarre’a, Talbot, Bayard, których wynalazki z 1839 r. spowodowały, że ten

rok uznaje się jako początek fotografii. A samo słowo fotografia to połączenie greckich słów *photos* – światło i *graphien* – rysować. Stąd tytuł – „Krasne historia światłem rysowana”.

Kiedy pierwsze fotografie pojawiły się w Krasnem? Być może dziedziczki Krasnego, córki generała Jana Skrzyneckiego Zofia i Jadwiga oraz ich matka Amelia przywoziły je z Paryża, stolicy fotografii. Zofią Skrzynecką zafascynowany był Cyprian Kamil Norwid, z którym pozostawała w przyjaźni. Ona malowała jego portrety, on napisał dla niej wiersz. Młodzieńcza miłość Adama Mickiewicza, Ewa Henrietta Ankwiczówna, przebywała w Krasnem na zaproszenie Jadwigi Skrzyneckiej. Tu zachorowała i zmarła. Podobno na łożu śmierci kazała sobie przynieść podobiznę Mickiewicza. Był to styczeń 1879 r., a więc możliwe, że była to fotografia. Mickiewicz napisał dla niej wiersze „Do Henrietty”, „Do mego cziczera”, umieścił ją w III części „Dziadów”, a także jako Ewę Horeszkównę w „Panu Tadeuszu”.

Z całą pewnością zbiorową fotografię zrobiono w Krasnem podczas obchodów „grunwaldzkich” 15 lipca 1910 r. Uroczystości zorganizowano z wielkim rozmachem, i tylko uroczystości krakowskie były większe od tych z Krasnego. Były dwie

orkiestry, przemawiał prof. Pęckowski z Rzeszowa, inspektor Rąb, a patriotyczną prelekcję wygłosił Jan Newlin Mazaraki – Rotmistrz Powstania Styczniowego.

W 1898 r. w Rzeszowie otworzył zakład fotograficzny Edward Janusz i fotografia stała się bardziej dostępna. Wszyscy bogatsi gospodarze robili sobie zdjęcia z żonami, czy rodzinami. Rodziny Rąbów, Korabi, Palczewskich, Kunyszów, Mazurów, Lechów, Robaków, Wiszów, Bojdów, Tomaków, Kozłów, Kuźniarów i wielu innych odwiedzali zakład Janusza i robili zdjęcia, które oprawiano w ramy i wieszano w eksponowanych miejscach swoich domów. Fotografie przysyłali kraśnianie, którzy za chlebem wyjechali do Ameryki. Dużo zdjęć przysyłali żołnierze wcieleni do armii austriackiej w czasie I wojny światowej.

Edward Janusz, cesarsko-królewski fotograf z Rzeszowa, robił zdjęcia wszystkich ważnych uroczystości w Rzeszowie i w okolicy. Przypuszczam, że wszystkie ważne uroczystości w Krasnem też były fotografowane, np. budowa kolei, otwarcie Szkoły Ludowej, Domu Ludowego, Mleczarni, występy teatralne, koncerty orkiestry czy ćwiczenia ochotniczej straży pożarnej. Nie wszystkie zdjęcia z tych wydarzeń przetrwały lub nie zostały jeszcze odnalezione.

Warto wiedzieć

Na tych starych fotografiach byli przede wszystkim ludzie - mieszkańcy Krasnego, ci zwyczajni - rolnicy i rzemieślnicy, których spracowane ręce widoczne są na zdjęciach Janusza, i ci znaczący - księża, żołnierze, nauczyciele. Byli tu w Krasnem duszpasterze tacy jak ks. Broda, który swoją pracą doprowadził do tego, że Krasne było najbardziej trzeźwą wsią w powiecie. Ks. Broda znany był z tego, że za pokutę kazał sadzić drzewka owocowe. Był ks. Stanisław Siara, postać pomnikowa, przez 50 lat był proboszczem w Krasnem. Przeprowadził meliorację pól w Krasnem i okolicznych wioskach, założył młeczarnię, cegielnię, spółdzielnię, Kasę Stefczyka, sklep a nawet fabrykę guzików, gdzie pracowały kobiety. Wprowadzał innowacje w rolnictwie, działał w Kółkach Rolniczych był nawet w ich centralnych władzach. Działał w Towarzystwie Gimnastycznym Sokół w Łąncucie, organizował wystawy rolnicze, wybudował plebanię i przebudował kościół. Byli księża rodacy: błogosławiony Marcin Tomaka (zginął w Dachau), Laurenty Pomianek - przeor zakonu w Sanoku, Antoni Wisz, prof. Michał Chorzępa, Jan Twardzicki, Andrzej Kuźniar i z młodszego pokolenia Stanisław Ryś i Jerzy Woźniak.

Działał w Krasnem organista Michał Bawor, który wydawał w Krasnem „Gazetę Organistowską”, poświęconą sprawom organistów i muzyki kościelnej. Rozpowszechniana była ona na terenie trzech zaborów. Prowadził również handel zbożem, bo z pensji organisty nie był w stanie utrzymać licznej rodziny.

Wspomniłem wcześniej o generale Janie Skrzyneckim - naczelnym wodzu Powstania Listopadowego i Janie Newlinie Mazarakim - rotmistrzu z Powstania Styczniowego, trzecim powstańcem był nasz rodak Walenty Wesołowski, uczestnik III Powstania Śląskiego. Kraśnianie walczyli na wszystkich frontach i wojnach, byli w armii austriackiej, Legionach, Wojsku Polskim, byli żołnierzami września, walczyli nawet w marynarce wojennej USA, działali w konspiracji AK i BCh. To Kraśnianie: Władysław Skubisz, Władysław Leja i Henryk Kunysz dokonali zamachu na gestapowców. Mieszkańcy Krasnego byli wywożeni na roboty do Niemiec, obozów koncentracyjnych i na Sybir, przeżyli pacyfikację i wszystkie okropności wojny.

Mieliśmy też szczęście do dobrych nauczycieli takich jak kierownik Jan Broda, Jan Jędrzejewski z Krakowa, brat znanej na cały świat finalistki Wimbledonu Jadwigi Jędrzejewskiej, która wielokrotnie odwiedzała brata w Krasnem. Uczyla również Katarzyna Kotowiczówna, siostra pułkow-

Gimnazjaliści z Krasnego. Fot. ze zbiorów autora

nika Jana Kotowicza, żołnierza września. W Krasnem w czasie wojny uczył znany matematyk Józef Hawlicki twórca wielu podręczników, a po wojnie Emilia Tomka, Tadeusz Lewandowski i wielu innych znamiennych wychowawców.

Fotografia rozwijała się dynamicznie, aparaty stały się dostępne, robiono coraz więcej zdjęć, jednak niewiele z nich przetrwało. W 1939 r. kiedy Niemcy wkroczyli do Polski, starszy sierżant 17 pp Wawrzyniec Kurcek spalił zdjęcia z obawy o bezpieczeństwo swoje i swojej rodziny.

A były tam wspaniałe zdjęcia z przebiegu jego służby, a także zdjęcia jego syna Stanisława, który jako syn pułku paradował w małym mundurze, z małą szablą u boku. Nie przetrwały zdjęcia Żydów z Krasnego, nie znaleziono również fotografii naszego rodaka Walentego Wisza znakomitego rzeźbiarza, twórcy ambony w Kościele Mariackim w Krakowie oraz autora wielu ołtarzy w krakowskich kościołach. Może jego podobizna znajduje się w Krasnem?

Przeczytałem tu tylko kilka ciekawostek historycznych i kilkanaście nazwisk, bo trudno w artykule rozpisywać się szczegółowo i niemożliwe było przedstawienie ponad 600 letniej historii naszej wsi. Zainteresowanych historią odsyłam do publikacji dr hab. Jana Malczewskiego, Marka Czarnoty i ks. Jana Rąba.

Członkinie Stowarzyszenia Kobiet Krasne postanowiły zebrać i wydać w formie książkowej album ze starymi zdjęciami z Krasnego. Wykonały potężną pracę zbierając, skanując, przekonując ludzi do udostępnienia rodzinnych pamiątek. Zebrały setki zdjęć, dokonały weryfikacji, identyfikacji osób i miejsc. Wybrały i ułożyły tematycznie tylko część z nich, która została przeznaczona do druku. Poprosiły mnie również o napisanie krótkiego

wstępu. Nie miałem pomysłu, kilkakrotnie zaczynałem pisanie standardowo od zdania „Krasne leży na wschód od Rzeszowa”, ale w końcu zrozumiałem, że Krasne leży w naszych sercach, a wydany album będzie najprawdziwszą z prawdziwych historią naszej wsi. Bo stare fotografie nie przekłamuja historii, bo stare fotografie to zatrzymane w czasie błysk światła sprzed lat.

Znając zapał i upór Pań ze Stowarzyszenia mam wielką nadzieję, że kolejnym wyzwaniem będzie wydanie dzieła ks. Jana Rąba „Krasne wieś obok Rzeszowa. Dawniej i Dziś. Sześć stuleci życia i rozwoju XIV-XX w. Monografia geograficzno-historyczno-etnograficzna. Iwonicz Zdrój 1965 r.”, które to opracowanie dedykował ks. Jan mieszkańcom Krasnego z okazji 1000-lecia Państwa Polskiego. Album ze zdjęciami będzie wartością dodaną do jego historii.

Ks. Jan Rąb w przedmowie pisze: *Dotąd o Krasnem nie było żadnego opracowania. Zadałem sobie trudu wyszukania i ułożenia dość dużego materiału. Wiem, że praca ta nie daje pełnego obrazu dziejów i kultury Krasnego, w każdym razie są tu zbudowane wyraźne i mocne ściany, a sprawę następców będzie uzupełnić, wykończyć, przyozdobić i poprawić. W gotowym domu to już łatwo powiesić obrazek i dywanik wstawić, czy usunąć ten lub inny mebel. A więc Kochani Następcy – poprawiajcie, uzupełniajcie i udoskonalajcie ten szkicowy obraz dziejów i życia naszej kochanej wsi rodzinnej.*

Po tym cytacie, sprzed prawie 60 lat, muszę powiedzieć, a właściwie to wykrzyknąć: Drogie Następczynio ks. Rąba, za uzupełnienie historii Krasnego i przedstawienie jej w obrazach, serdeczne gratuluję i bardzo, bardzo dziękuję za wydany i przeznaczony dla mieszkańców Krasnego Album.

„Kraśniak” Ryszard Berłowski